

Գրանցված է՝

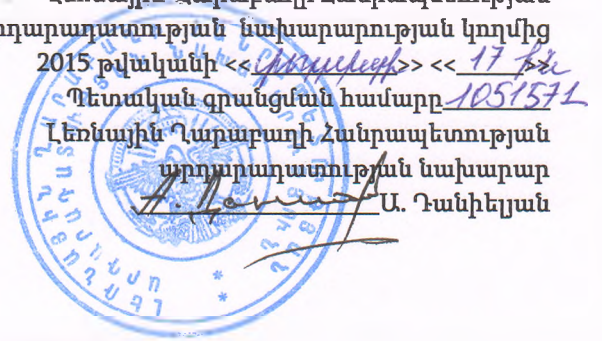
Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության արդարադատության նախարարության կողմից

2015 թվականի «հունվարի» «17»

Պետական գրանցման համարը 1051571

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության արդարադատության նախարար

Ա. Դանիելյան Ա. Դանիելյան

**ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ**

Հ Ր Ա Մ Ա Ն

«30» հունվարի 2015թ.

N 7-Տ1

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԸՆԴԳՐԿՄԱՆ, ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ՍՈՎՈՐՈՂԻ ՏԵՂԱՓՈԽՄԱՆ ԵՎ ԱԶԱՏՄԱՆ, ԻՆՉՊԵՍ ՆԱԵՎ ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ԺԱՄԿԵՏԻՑ ՈՒՇ ՀԱՆՐԱԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ԸՆԴԳՐԿՎՈՂ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻ 2011 ԹՎԱԿԱՆԻ ՓԵՏՐՎԱՐԻ 25-Ի N 27-Ն ՀՐԱՄԱՆՋ ՈՒԺԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱԶԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ն

Հիմք ընդունելով «Հանրակրթության մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի 13-րդ, 14-րդ և 17-րդ կետերը և ղեկավարվելով «Իրավական ակտերի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի 73-րդ հոդվածի համապատասխան՝

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ՝

1. Հաստատել «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության հանրակրթական հիմնական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություն սովորողի ընդգրկման, հաստատությունից սովորողի տեղափոխման և ազատման, ինչպես նաև սահմանված ժամկետից ուշ հանրակրթության մեջ ընդգրկվող երեխաների կրթության կազմակերպման կարգը»՝ համաձայն հավելվածի:

2. Ուժը կորցրած ճանաչել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարի 2011 թվականի փետրվարի 25-ի «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության հանրակրթական ուսումնական հաստատության սովորողի ընդունելության, տեղափոխման և ազատման կարգը հաստատելու և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության

կրթության, մշակույթի և սպորտի նախարարության 2007 թվականի օգոստոսի 24-ի N 60/Ա հրամանն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 27-Ն հրամանը:

3. Լեոնային Ղարաբաղի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարության աշխատակազմի կրթության և գիտության վարչությանը՝ սույն հրամանը սահմանված կարգով ներկայացնել Լեոնային Ղարաբաղի Հանրապետության արդարադատության նախարարություն՝ պետական իրավական փորձաքննության և պետական գրանցման նպատակով:

3. Սույն հրամանն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

Ս. ԱՍՐՅԱՆ

Կ Ա Ր Գ

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԸՆԴԳՐԿՄԱՆ, ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ՍՈՎՈՐՈՂԻ ՏԵՂԱՓՈԽՄԱՆ ԵՎ ԱԶԱՏՄԱՆ, ԻՆՉՊԵՍ ՆԱԵՎ ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ԺԱՄԿԵՏԻՑ ՈՒՇ ՀԱՆՐԱԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ԸՆԴԳՐԿՎՈՂ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն կարգով կարգավորվում են դպրոցական տարիքի երեխայի (այսուհետ՝ սովորող)՝ հանրակրթական հիմնական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություն (այսուհետ՝ դպրոց) ընդգրկման, հաստատությունից տեղափոխման և ազատման, ինչպես նաև սահմանված ժամկետից ուշ հանրակրթության մեջ ընդգրկվող երեխաների կրթության կազմակերպման գործընթացի հետ կապված՝ սովորողի ծնողի (նրա օրինական ներկայացուցչի) և դպրոցի միջև ծագող իրավահարաբերությունները:

II. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԸՆԴԳՐԿՈՒՄԸ

2. Սովորողը հանրակրթության մեջ ընդգրկվում է «Հանրակրթության մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի պահանջներին համապատասխան:

3. Սովորողի ընդունելությունն ուսումնական հաստատություն իրականացվում է տնօրենի հրամանով՝ դպրոցահասակ երեխայի ծնողի կամ նրա օրինական ներկայացուցչի դիմումի և հաստատության ու ծնողի միջև կնքված պայմանագրի հիման վրա՝ «Հանրակրթության մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

4. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողի կրթությունը, իր զարգացման առանձնահատկություններին և տարիքին համապատասխան, ծնողի ցանկությամբ, կարող է կազմակերպվել հանրակրթական հիմնական ընդհանուր, մասնագիտացված կամ հատուկ ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություններում:

5. Ազգային փոքրամասնությանը պատկանող սովորողի ընդգրկումը դպրոց կատարվում է սովորողի ազգային (մայրենի) լեզվով ուսուցմամբ կամ այդ լեզվի դասընթաց ունեցող դպրոցում (դասարանում), իսկ դրա բացակայության դեպքում ուսուցման լեզվի ընտրությունը կատարում է սովորողի ծնողը:

6. Օտարերկրյա քաղաքացիները, երկքաղաքացիները, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության քաղաքացիություն չունեցողները (նրանց օրինական ներկայացուցիչը),

ինչպես նաև այն դեպքում, երբ ծնողներից մեկը Հայաստանի Հանրապետության կամ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության քաղաքացի է, մյուսը՝ սույն կետում նշվածներից որևէ մեկը, իրենց երեխայի ուսուցման լեզվի ընտրությունը կատարում են ինքնուրույն:

Մնացած դեպքերում, երբ սովորողի ծնողները Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության քաղաքացիներ են, ուսուցման լեզուն հայերենն է: Բացառիկ դեպքերում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության քաղաքացիների երեխաները Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարության հանձնաժողովի թույլտվությամբ կարող են ընդգրկվել ուսուցմամբ:

III. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ՏԵՂԱՓՈԽՈՒՄԸ

7. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում դպրոցից դպրոց տեղափոխությունը կատարվում է սույն կարգի պահանջներին համապատասխան: Դասարանը որոշվում է սույն կարգի 15-րդ կետով սահմանված փաստաթղթերի հիման վրա:

8. Նախնական (արհեստագործական) կամ միջին մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություններից դպրոց՝ սովորողի տեղափոխությունը կատարվում է ամբողջ ուսումնական տարվա ընթացքում՝ 1-ին կուրսից՝ 10-րդ դասարան, 2-րդ կուրսից՝ 11-րդ դասարան, 3-րդ և 4-րդ կուրսերից՝ 12-րդ դասարան՝ բաց թողած ծրագրային նյութը լրացնելու պայմանով՝ պահպանելով սույն կարգի 15-րդ և 20-րդ կետերի պահանջները:

9. Հատուկ հանրակրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունից ընդհանուր հանրակրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություն կամ ընդհանուր հանրակրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունից հատուկ հանրակրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություն սովորողի տեղափոխումը կատարվում է սույն կարգի 15-րդ կետի պահանջներին համապատասխան:

10. Սույն կարգի 15-րդ կետով սահմանված փաստաթղթերի առկայության և կրթական աստիճանների տևողության համապատասխանության դեպքում այլ երկրում ուսումնառությունն ընդհատած և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն վերադարձած սովորողի դասարանը որոշվում է ներկայացված փաստաթղթերի հիման վրա:

Սույն կարգի 15-րդ կետով սահմանված փաստաթղթերի առկայության և կրթական աստիճանների տևողության անհամապատասխանության դեպքում սովորողի ուսումնառությունը կազմակերպվում է մեկ դասարան բարձր (բացառությամբ 9-րդ դասարանի) կամ ցածր (կրթության տևողությունը 12 տարուց ավելի լինելու դեպքում):

11. Այլ երկրներից Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն առանց կրթության վերաբերյալ համապատասխան փաստաթղթերի վերադարձած սովորողի դասարանը որոշվում է սույն կարգի 19-րդ և 20-րդ կետերի պահանջներին համապատասխան:

1-ին և 2-րդ դասարանները այլ երկրներում օտար լեզվով ուսուցմամբ դպրոցներում (դասարանում) սովորած Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության քաղաքացիների երեխաները Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն վերադառնալիս ուսումը շարունակում են հայերենով ուսուցմամբ համապատասխան դասարանում:

12. Ուսումնառության ընթացքում առնվազն հինգ տարի անընդմեջ այլ երկրներում օտար լեզվով ուսուցմամբ դպրոցներում (դասարաններում) սովորած Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության քաղաքացիների երեխաները Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն վերադառնալիս կարող են ուսումը շարունակել ուսերենով (կամ այլ օտար լեզվով) ուսուցմամբ համապատասխան դասարաններում:

13. Մնացած դեպքերում, այլ երկրներում օտար լեզվով ուսուցմամբ դպրոցներում (դասարաններում) սովորած Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության քաղաքացիների երեխաները ուսումնական տարվա առաջին կիսամյակում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն վերադառնալիս կարող են մինչև ուսումնական տարվա ավարտը, իսկ երկրորդ կիսամյակում՝ մինչև հաջորդ ուսումնական տարվա ավարտը սովորել ուսերենով:

(կամ այլ օտար լեզվով) ուսուցմամբ դասարանում՝ այդ ընթացքում հայերենի իմացությունը ապահովելու և սույն կետով սահմանված ժամկետը լրանալուց հետո իրենց ցանկությամբ հայերենով ուսուցմամբ դասարան տեղափոխվելու պայմանով եթե սույն կետով սահմանված ժամկետը լրանալու դեպքում չի լրանում հինգ տարի անընդմեջ ռուսերենով կամ այլ օտար լեզվով ուսուցմամբ սովորելու ժամկետը: Տվյալ դեպքում սովորողը ուսումնառությունը շարունակում է ռուսերենով կամ այլ օտար լեզվով ուսուցմամբ դասարանում:

14. Տնօրենը, ամբողջ ուսումնական տարվա ընթացքում, կիսամյակը մեկ անգամ, տարածքային կառավարման մարմին է ներկայացնում դպրոց տեղափոխված սովորողների անվանացանկը՝ նշելով դասարանը և այն դպրոցի անվանումը, որտեղ սովորողը հաճախել է:

Տարածքային կառավարման մարմինը և ոչ պետական դպրոցի տնօրենը տեղեկատվությունը ներկայացնում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարություն:

IV. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ՏԵՂԱՓՈԽՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ

15. Սովորողին դպրոց ընդունելու համար ծնողը ներկայացնում է՝

1) դիմում՝ ուղղված տնօրենին.

2) բնակության վայրից տեղեկանք (առաջին դասարան ընդունվելու դեպքում).

3) ծննդյան վկայականի կամ անձնագրի բնօրինակը և պատճենը: Տնօրենի «Իսկականի հետ ճիշտ է» մակագրությամբ պատճենը պահպանվում է սովորողի անձնական գործում.

4) երկու լուսանկար՝ 3x4 չափսի.

5) սովորողի «Անձնական գործ» գրքույկը (բացառությամբ առաջին դասարան և ուսումնական տարվա սկզբում ավագ դպրոցի 10-րդ դասարան ընդունվելիս).

6) տեղեկանք՝ ընթացիկ գնահատականների և բացակայությունների քանակի մասին, նախնական (արհեստագործական) կամ միջին մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություններից տեղափոխվելու դեպքում՝ նաև տեղեկանք՝ ուսումնասիրած առարկաների մասին, կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողի դեպքում՝ նաև անհատական ուսուցման պլանը.

7) վկայագիր՝ «Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի վերաբերյալ» տրված տարածքային կառավարման պետական մարմնի կողմից, կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողին հատուկ դպրոց ընդունելու համար.

8) տեղեկանք «Անչափահասների հարցերով հանձնաժողովից» հաշվառված լինելու վերաբերյալ՝ տրված տարածքային կառավարման պետական մարմնի կողմից, հակասոցիալական վարք դրսևորած սովորողներին համապատասխան դպրոց ընդունելու համար (չորրորդ դասարանից սկսած).

9) սովորողի տեղափոխման թերթիկը՝ դպրոցից դպրոց տեղափոխվելիս (բացառությամբ ուսումնական տարվա սկզբում հիմնական դպրոցից ավագ դպրոցի 10-րդ դասարան ընդունվելիս): Նախնական (արհեստագործական) կամ միջին մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություններից տեղափոխվելու դեպքում՝ տեղեկանք տվյալ հաստատությունում ուսումնառության ժամկետների մասին.

10) հիմնական կրթության վկայականի բնօրինակը՝ 10-12-րդ դասարաններ ընդունվելիս.

11) սույն կարգի 19-րդ կետի 4-րդ և 5-րդ ենթակետով սահմանված դեպքում՝ փաստաթուղթ զինկոմիսարիատից:

V. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԱԶԱՏՈՒՄԸ ԴՊՐՈՑԻՑ

16. Սովորողի ազատումը դպրոցից կատարվում է՝

1) ծնողի (նրա օրինական ներկայացուցչի) դիմումի հիման վրա.

2) դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռի հիման վրա:

17. Սույն կարգի 16-րդ կետի 1-ին ենթակետով ավագ դպրոցից ազատված սովորողի հիմնական կրթության վկայականը հանձնվում է ծնողին, սույն կարգի 16-րդ կետի 2-րդ ենթակետի համաձայն՝ ավագ դպրոցից ազատված սովորողի հիմնական կրթության վկայականը պահպանվում է տվյալ դպրոցում՝ մինչև սովորողի կամ նրա ծնողի (նրա օրինական ներկայացուցչի) գրավոր դիմում ներկայացնելը:

18. Ոչ պետական կամ մասնագիտացված դպրոցից սովորողի ազատումը կարող է կատարվել նաև սույն կարգի 3-րդ կետով սահմանված ծնողի և տվյալ դպրոցի միջև կնքված պայմանագրային դրույթները սովորողի կամ ծնողի կողմից չպահպանելու դեպքում:

VI. ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ԺԱՄԿԵՏԻՑ ՈՒՇ ՍՈՎՈՐՈՂԻ ՀԱՆՐԱԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ԸՆԴԳՐԿՈՒՄԸ

19. «Հանրակրթության մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքով սահմանված ժամկետից ուշ սովորողը հանրակրթության մեջ ընդգրկվում է՝

1) մինչև ութ տարեկանը՝ 1-ին դասարան՝ ընդհանուր հիմունքներով.

2) 9-13 տարեկանը՝ իր տարիքային խմբից մեկ դասարան ցածր.

3) 13-15 տարեկան, դպրոց չհաճախած կամ մինչև երկու տարի ուսումն ընդհատած սովորողն ընդունվում է իր տարիքային խմբից մեկ կամ երկու դասարան ցածր.

4) կրթական 3-րդ աստիճանում դպրոց չհաճախած (մինչև 17 տարին լրանալը) սովորողը, հիմնական կրթության վկայական ներկայացնելու դեպքում ընդունվում է իր տարիքային խմբից մեկ դասարան ցածր, 10-րդ դասարան ընդունվելու դեպքում՝ 10-րդ դասարան,

5) 19 տարին չլրացած սովորողը կրթական 3-րդ աստիճանի 10-րդ, 11-րդ կամ 12-րդ դասարաններում ուսումն ընդհատած լինելու դեպքում ուսումնառությունը շարունակում է ընդհատած ժամանակահատվածից:

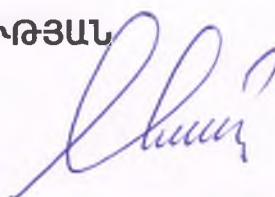
20. Սույն կարգի 19-րդ կետի 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ ենթակետերի, 7-րդ, 10-րդ կետերի պահանջների կատարումն ապահովելու նպատակով տնօրենի հրամանով ստեղծվում է առարկայական մասնագետների խումբ: Մասնագիտական եզրակացությունը տրվում է սովորողի՝ ուսումնական պլանով նախատեսված տվյալ դասարանի բոլոր առարկաների գիտելիքների գրավոր (դրա անհնարինության դեպքում՝ համապատասխան՝ տվյալ առարկային) ստուգման արդյունքում: Հիմք ընդունելով մասնագիտական խմբի գրավոր եզրակացությունը՝ սովորողի փաստացի առարկայական գիտելիքների մասին, տնօրենը սովորողին ընդունում է համապատասխան դասարան, հաստատում է ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաներից մեթոդմիավորումների կողմից ներկայացված անհատական առարկայական պլանները, լրացուցիչ դասընթացների ժամանակացույցը, ըստ որի՝ սովորողի համար կազմակերպվում է ուսուցում՝ բաց թողած ծրագրային նյութը յուրացնելու համար:

21. 17 տարեկանից բարձր, դպրոց չհաճախած կամ կրթական որևէ մակարդակում ուսումն ընդհատած սովորողը հանրակրթական հիմնական ծրագրերը կարող է յուրացնել ինքնակրթությամբ և դրսեկության ձևով (էքստեռն)՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարության սահմանած կարգով ստանալ հիմնական կրթության վկայական և (կամ) միջնակարգ կրթության ատեստատ:

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ

ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝

Է. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ